

تحلیل تغییرات سطح ایستابی آب‌های زیرزمینی دشت ماهیدشت کرمانشاه

سمیرا خلیل پور^{1*}، صیاد اصغری سرانسانرودی²، اردوان قربانی³، صادق ناجی دومیرانی⁴

1 و 2* - نویسنده مسوول: دانشجوی کارشناسی ارشد سنجش از دور و سیستم اطلاعات جغرافیایی، گروه جغرافیای طبیعی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه محقق اردبیلی (khalilpour_samira@yahoo.com)

3 - دانشیار، دکترای ژئومرفولوژی، گروه جغرافیای طبیعی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه محقق اردبیلی، (s.asghari@uma.ac.ir)

4 - دانشیار، دکترای علوم مرتع، گروه منابع طبیعی، دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی، دانشگاه محقق اردبیلی، (a_ghorbani@uma.ac.ir)

4 - کارشناس ارشد سنجش از دور و سیستم اطلاعات جغرافیایی، گروه سنجش از دور و ژئوانفورماتیک، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه خوارزمی، (sadeghnaji@yahoo.com)

چکیده

در سالهای اخیر، روند استفاده از منابع آب زیرزمینی به دلایل مختلف صنعت افزایش یافته است و به همین دلیل مدیریت منابع آب به ویژه آب‌های زیرزمینی، اهمیت زیادی دارد. بررسی تغییرات منابع آب زیرزمینی در برنامه‌ریزی و مدیریت پایدار منابع آب هر منطقه از اهمیت فراوانی برخوردار است. در این تحقیق، به بررسی روند تغییرات سطح ایستابی آبخوان دشت ماهیدشت کرمانشاه مورد با استفاده از روش آمار پرداخته شده است. در این پژوهش متناسب با موقعیت منطقه شروع به جمع آوری داده‌ها از ادارات مربوطه استان گردید. به این منظور اطلاعات مربوط به سطح آب چاه‌های منطقه در طول بازه 1377 تا 1394 تهیه گردید. سپس به منظور بررسی روند تغییرات زمانی سطح آب در منطقه از روش خطی و رگرسیون سهمی درجه 4 استفاده گردید. نتایج این پژوهش که در یک بازه زمانی 16 ساله می باشد نشان می دهد که سطح آب چاه‌های منطقه در بازه زمانی مورد مطالعه افت داشته است. که البته روند تغییرات عمق آب کاملاً یکنواخت نبوده و همواره دارای نوساناتی بوده است. از این رو این امر لزوم مدیریت صحیح و داشتن برنامه‌ی مشخص را جهت استحصال منابع به خوبی روشن می‌سازد.

واژگان کلیدی: آب زیرزمینی، سطح ایستابی، تغییرات عمق، رگرسیون

1- مقدمه

آب زیرزمینی یکی از منابع مهم تامین آب شرب برای بسیاری از مردم در سراسر جهان مخصوصاً در مناطق روستایی است (رستم زاده و همکاران، 1394). در مناطق خشک و نیمه خشک جهان (مانند ایران) که میانگین بارندگی سالانه‌ی، آن کفایت نیاز آبی را نمی‌دهد، حفظ و مدیریت منابع آب زیرزمینی اهمیتی بسیار بالا داشته و آگاهی از چگونگی تغییرات مکانی و زمانی سفره‌ها و همچنین، ساختار ریاضی تغییرپذیری، بمنظور مدیریت بهینه، داده‌هایی مهم در اختیار مدیران مربوطه قرار می‌دهد (حسینعلی زاده و همکاران، 1389).